

SWEDISH
ENVIRONMENTAL
PROTECTION
AGENCY

BESLUT
2025-06-19

Peter Dalin
Tel: 010-698 1634
Peter.Dalin
@naturvardsverket.se

Ärendenummer
NV-25-030365

Beslut om godkännande av *Aphelinus abdominalis* för användning som biologiskt bekämpningsmedel i Sverige

Beslut

Aphelinus abdominalis (Dalman, 1820) (Hymenoptera: Aphelinidae) godkänns för användning som biologiskt bekämpningsmedel i Sverige.

Villkor för godkännandet

Godkännandet förenas inte med villkor.

Bakgrund

Biologiska bekämpningsmedel innehållande nematoder, insekter eller spindeldjur prövas av Naturvårdsverket. Ett godkännande gäller organismen. Naturvårdsverket prövar arten *A. abdominalis* på eget initiativ.

Aphelinus abdominalis finns upptagen på Växtskyddsorganisationen för Europa och medelhavsländernas (EPPO) förteckning över biologiska bekämpningsmedel med omfattande användning i EPPO-regionen, PM 6/3(5), bilaga 1 (s.k. EPPO-listan).

Skäl

Juridiska förutsättningar för godkännande

Nematoder, insekter och spindeldjur får användas som bekämpningsmedel endast om de är godkända enligt förordningen (2016:402) om nematoder, insekter och spindeldjur som bekämpningsmedel. Ett godkännande av organismen är också en förutsättning för att sådana bekämpningsmedel ska få släppas ut på marknaden eller föras in till Sverige från ett land utanför Europeiska unionen, Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller Turkiet. Enligt 6 § förordningen får sådana organismer godkännas om de är godtagbara från hälso- och miljöskyddssynpunkt, särskilt med hänsyn till påverkan på den biologiska mångfalden, och de inte är att betrakta som invasiva främmande arter av unionsbetydelse¹.

Beslut om godkännande fattas av Naturvårdsverket.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1143/2014 av den 22 oktober 2014 om förebyggande och hantering av introduktion och spridning av invasiva främmande arter.

Naturvårdsverket prövar självmant om nematoder, insekter och spindeldjur som angetts på EPPO-listan kan godkännas. Naturvårdsverket prövar också ansökningar om att godkänna en nematod, insekt eller ett spindeldjur som bekämpningsmedel.

Enligt 7 § förordningen får ett godkännande förenas med de villkor i fråga om användning eller andra omständigheter som behövs från hälso- eller miljöskyddssynpunkt.

Innan Naturvårdsverket avgör en fråga om godkännande av en nematod, insekt eller ett spindeldjur ska Naturvårdsverket höra Kemikalieinspektionen och Statens jordbruksverk.

Naturvårdsverkets bedömning

Aphelinus abdominalis är en parasitstekel tillhörande familjen växtlussteklar (Aphelinidae). Stekeln angriper bladlöss genom att lägga ägg i värdjur. Resultatet blir s.k. "bladlusmumier" från vilken nya steklar kläcks. Arten har aldrig tidigare varit godkänd som biologiskt bekämpningsmedel i Sverige. Den blev upptagen på EPPO-listan år 1992 och är godkänd för användning i ett 20-tal länder. Arten används mot bladlöss, framför allt i grönsaksodlingar i växthus. *Aphelinus abdominalis* utbredningsområde omfattar över 40 länder och fynd av arten har gjorts i stort sett hela Sverige. Arten bedöms vara bofast och reproducerande, samt ha invandrat spontant till Sverige. Sammanställning av fyndobservationer indikerar att arten förekommer allmänt över hela landet. Naturvårdsverket bedömer det som sannolikt att individer som används som biologiskt bekämpningsmedel kan sprida sig och etableras utanför det avsedda spridningsområdet. Detta kan medföra en tillfällig men övergående påverkan på biologisk mångfald i form av ökad parasiteringsgrad på bladlöss i närmiljön, samt förhöjd konkurrens med andra naturliga fiender till bladlöss. Eftersom *A. abdominalis* är inhemsk i Sverige kan inomartshybridisering eventuellt ske mellan kommersiellt importerade individer som används för biologisk bekämpning och inhemska individer, vilket kan påverka genetisk mångfald inom arten. Då *A. aphelinus* förekommer allmänt över hela landet bedöms eventuella risker förknippade med påverkan på genetisk mångfald som försumbara, detta i enlighet med Naturvårdsverkets riktlinjer för bedömning av risk vid prövning av inhemska nematoder, insekter och spindeldjur (NV-01066-24).

I Sverige finns åtta inhemska arter av släktet *Aphelinus*. Det finns ingen information som skulle tyda på att arter inom släktet hybridiserar. Det finns heller ingen annan information som tyder på att arten kan påverka den biologiska mångfalden negativt.

Sammantaget förväntas användning av *A. abdominalis* som bekämpningsmedel endast medföra en begränsad och övergående påverkan på den inhemska populationen av *A. abdominalis*, värdarter och andra arter i närmiljön. Inga kända hälsorisker av betydelse finns, eller kan förväntas vid användning av *Aphelinus abdominalis* som bekämpningsmedel. Risk för kontaminering i form av patogener, parasiter, växtskadegörare eller andra arter vid införsel av nematoder, insekter och spindeldjur som bekämpningsmedel måste alltid beaktas.

Aphelinus abdominalis är inte upptagen på förteckningen över invasiva främmande arter av unionsbetydelse.

Utifrån tillgänglig information är Naturvårdsverkets bedömning att *Aphelinus abdominalis* som biologiskt bekämpningsmedel är godtagbar från hälso- och

miljöskyddssynpunkt samt utgör en låg risk för påverkan på biologisk (inklusive genetisk) mångfald. Naturvårdsverket bedömer därför att *A. abdominalis* kan godkännas som biologiskt bekämpningsmedel i Sverige, utan villkor.

Naturvårdsverket har hört Kemikalieinspektionen och Statens jordbruksverk som inte har något att invända mot att *Aphelinus abdominalis* godkänns utan villkor.

Omprövning, ändring och upphävande av ett godkännande

Om det finns uppgifter som tyder på att förutsättningarna för att en art ska vara godkänd inte längre är uppfyllda, får Naturvårdsverket ompröva godkännandet.

Om förutsättningarna för ett godkännande inte längre är uppfyllda ska Naturvårdsverket upphäva godkännandet.

Detta beslut har fattats av avdelningschef Fredrik Hannerz.

Vid den slutliga handläggningen har i övrigt deltagit enhetschef Maria Widemo (Artenheten), miljöjurist Cecilia Almström och handläggarna Maria Björkman och Peter Dalin, den senare föredragande.

Detta beslut har fattats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

För Naturvårdsverket

Fredrik Hannerz

Peter Dalin

Upplysning om hur man överklagar, se bilaga

Kopia till:
Statens jordbruksverk
Kemikalieinspektionen

Var ska beslutet överklagas?

Naturvårdsverkets beslut kan överklagas hos Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt. **Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till Naturvårdsverket.** Adressen framgår av beslutet. Har överklagandet kommit in i rätt tid överlämnar Naturvårdsverket överklagandet och handlingarna till Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt.

När ska beslutet senast överklagas?

Överklagandet ska ha kommit in till Naturvårdsverket **inom tre veckor** från den dag Ni fick del av beslutet.

Vad ska överklagandet innehålla?

Överklagandet ska vara skriftligt.

I skrivelsen ska Ni ange:

Ert namn, adress, personnummer/organisationsnummer och telefonnummer, vilket beslut som Ni överklagar till exempel genom att ange beslutsdatum och ärendenummer,

hur Ni anser att Naturvårdsverkets beslut ska ändras och varför det ska ändras samt

om det finns motparter i ärendet bör Ni ange deras namn, adress och telefonnummer.